

PAŃSTWOWA SZKOŁA DLA LEŚNICZYCH W BIAŁOWIEŻY

1929 - 1936

*A jak przygotowani będą nasi wychowawcy, orzekną ich przełożeni,
a za dziesiątki lat opinię o nich przekażą potomności szumiące
na wyrębach i nieużytkach dzisiejszych sosny, dęby i buki!*

(„Las Polski” 1923 r. Witold Łuczkiwicz)

Anna Kulbacka
Technikum Leśne w Białowieży
29 września 2014 roku

- Po odzyskaniu niepodległości Państwo Polskie musiało stawić czoła palącym problemom związanym z gospodarką leśną i zatrudnieniem odpowiednio przygotowanych do tego osób.

- Departament Leśnictwa Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych zorganizował 28 stycznia 1922 r. konferencję dotyczącą leśnego szkolnictwa zawodowego. Konferencji przewodniczył Dyrektor Departamentu Jan Miklaszewski.

Udział w niej wzięli między innymi Naczelnicy Zarządów Okręgowych: Warszawskiego – A. Loret, Lwowskiego – K. Chlipalski, Białowieskiego – J. Szreders, Radomskiego – S. Mickiewicz, Siedleckiego – W. Rogiński

- Zagadnienia dotyczące wykształcenia personelu pomocniczego, czyli podleśniczych i leśniczych, omówił Jan Kloska, będący referentem spraw szkolnych w Departamencie Leśnictwa.

Stał na stanowisku, że **wykształcenie powinno ściśle odpowiadać przyszłym czynnościom zawodowym i dlatego też niezbędne jest otwarcie szkół dla leśniczych typu szkół niższych.**

(„Las Polski” 1/1922)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa
i Dóbr Państwowych
z 15 września 1923 r.

w przedmiocie organizacji szkół dla leśniczych
(Monitor Polski Nr 218, poz. 285 z 1923 r.) **Celem**

Cel szkół:

przygotowanie zawodowe kandydatów

do służby leśnej pomocniczej i ochronnej

Szkoły dla leśniczych podlegały Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, zaś bezpośredni nadzór nad szkołami oraz prowadzenie spraw finansowych i rachunkowych należało do Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych, w obrębie których szkoły miały swoją siedzibę. Władze szkoły stanowili kierownik szkoły i rada pedagogiczna.

Kierownikiem był nadleśniczy nadleśnictwa, na terenie którego szkoła się znajdowała.

Budynek
Dyrekcji Lasów
Państwowych
w Białowieży

PODZIAŁ
ADMINISTRACYJNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

— granice dyrekcyj
— nadleśnictw

- I. Warszawa.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- II. Radom.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- III. Białostok.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- IV. Lublin.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- V. Lwów.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- VI. Wilno.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- VII. Poznań.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- VIII. Bydgoszcz.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów
- IX. Toruń.**
1. Błędów
2. Błędów
3. Błędów
4. Błędów
5. Błędów
6. Błędów
7. Błędów
8. Błędów
9. Błędów
10. Błędów
11. Błędów
12. Błędów
13. Błędów
14. Błędów
15. Błędów
16. Błędów
17. Błędów
18. Błędów
19. Błędów
20. Błędów
21. Błędów
22. Błędów
23. Błędów
24. Błędów
25. Błędów
26. Błędów
27. Błędów
28. Błędów
29. Błędów
30. Błędów
31. Błędów
32. Błędów
33. Błędów
34. Błędów
35. Błędów
36. Błędów
37. Błędów
38. Błędów
39. Błędów

Ułożył Stanisław Polankiewicz,
w/g. materiału Dep. Leśnictwa M. R.

SKZIC SYTUACYJNY TERENÓW D. L. P. W BIAŁOWIEŻY.
SKALA 1 : 1000000

NAZWY JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH

1. Biała	13. Hajnówka	25. Luminiec	37. Słonim
2. Białowieża.	14. Hancewicze	26. Maikowicze	38. Starzyna
3. Bronna-Góra	15. Iwacewicze	27. Małoryta	39. Stwiga
4. Browek	16. Jałówka	28. Miedna	40. Szereszów
5. Brześć	17. Jasien	29. Moroczno	41. Świtez
6. Chotynicze	18. Jażwiny	30. Narewka	42. Wiado
7. Czerniany	19. Kobryn	31. Nikor	43. Wołkowysk
8. Czoło	20. Kolpienica	32. Nowogrodek	44. Zadworze
9. Dereczyn	21. Kosów Poleski	33. Oszczep	45. Zdzieciol
10. Dobry Bór	22. Królewski Most	34. Pińsk	46. Zwierzyniec
11. Drohiczyn	23. Leśna	35. Porzeżyn	47. Park Narodowy
12. Gródek	24. Lubieszów	36. Rzepichów	

Otwarcie szkoły:
28 września 1929 r.

*Trudno wyobrazić sobie lepsze miejsce
w całej Polsce! („Echa Leśne” 12/1929)*

Uroczystość rozpoczęła Msza św. odprawiona przez proboszcza z Hajnówki ks. A. Mioduszewskiego w kaplicy pałacowej.

Po poświęceniu pomieszczeń szkolnych w jednej z sal odbyła się oficjalna część uroczystości.

Przemówienia rozpoczął p. Antoni Sym, dyrektor DLP w Białowieży. Głos zabrali również goście i kierownik szkoły J.J. Karpiński.

Stwierdzono, że ***Białowieża zyskała poważny ośrodek oświatowy i kulturalny.***

Przeznaczono na potrzeby szkolne zachodnie skrzydło pałacu.
Przeprowadzono remonty i urządzono pomieszczenie obliczane na ponad dwudziestu uczniów.

Wg słów J.J. Karpińskiego: *uzyskany lokal jest niewielki, bardzo jednak wygodny i dobrze planowany.*

Uczniowie rocznika 1935/36 przed budynkiem szkoły – 6.10.1935 r.

Lista kadry rozpoczynającej pracę
w pierwszym roku istnienia szkoły została podana w „Echach Leśnych” (12/1929).

Kierownika szkoły -

inż. Jan Jerzy Karpiński – nadleśniczy Nadleśnictwa
Rezerwat.

Nauczyciele stali:

inż. Antoni Kucharski - z-ca kierownika,

Światosław Kościeszka – Kołakowski - wychowawca

osoby wspomagające:

ks. Józef Dowgwiłło,

inż. Stefan Modzelowski - nadleśniczy Nadleśnictwa
Jagiellońskie,

inż. Bolesław Pągowski i lekarz **dr Marian Ławrynowicz.**

Edward Kołowski w książce „Twórcy i organizatorzy leśnictwa polskiego na tle jego rozwoju” (1974) napisał:

*Do grona zasłużonych pedagogów i organizatorów oświaty leśnej z okresu międzywojennego zaliczany jest **Jan Jerzy Karpiński**.*

W istniejącej w Białowieży Państwowej Szkole dla Leśniczych, jako kierownik i nauczyciel, zwrócił przede wszystkim uwagę na silne powiązanie teorii z praktyką. Był zwolennikiem prowadzenia zajęć dydaktycznych w oparciu o konkretne zjawiska zachodzące w przyrodzie. Wyjaśniał, że absolwent tego typu szkoły powinien widzieć i rozumieć las w całej swojej złożoności. Dążył więc do tego, by lekcje praktyczne i wycieczki dominowały w realizacji całorocznego programu nauczania. Swym przykładem porywał nauczycieli do konkretnej obserwacji zachodzących w lesie zjawisk i różnego rodzaju konkretnych prac badawczych na terenie Puszczy, w szkołach i działkach doświadczalnych.

J.J. Karpiński potrafił wychować nie tylko uczniów, ale także wpływał na nauczycieli wszystkich szkół leśnych w kraju. Był utalentowanym mówcą, pisał lekko, zajmująco. Znali go więc biolodzy szkół pedagogicznych, rolniczych, uniwersytetów ludowych, miłośnicy lasu i słuchacze radia. Żałować należy, że ten urodzony pedagog, miłośnik lasów polskich, chętnie organizujący z młodzieżą wycieczki i spotkania, tak krótko pracował w szkolnictwie leśnym.

DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W BIAŁOWIEŻY

Telefony:

Rozmównica 2
Wydział Handlowy 58
Konto czekowe P. K. O. 30367
Dyrekcja Lasow Państwowych
w Białowieży

Białowieża dn. 19 VI-35r. Znak Os. 011.

Z A Ś W I A D C Z E N I E . -
=====

Odpowiedź na

Sprawa:

Niniejszem zaświadcza się, że Dr. Inż.p. Jerzy
KARPIŃSKI, Kierownik Parku Narodowego w Białowieży jest
równocześnie Kierownikiem Państwowej Szkoły dla Leśniczych
w Białowieży.-

DYREKTOR LASÓW PAŃSTWOWYCH

Wojciech

Format norm. A₅ (148×210).

Drukarnia Państwowa w Wilnie. Nr 22785. 13-VII(-34). 7000.

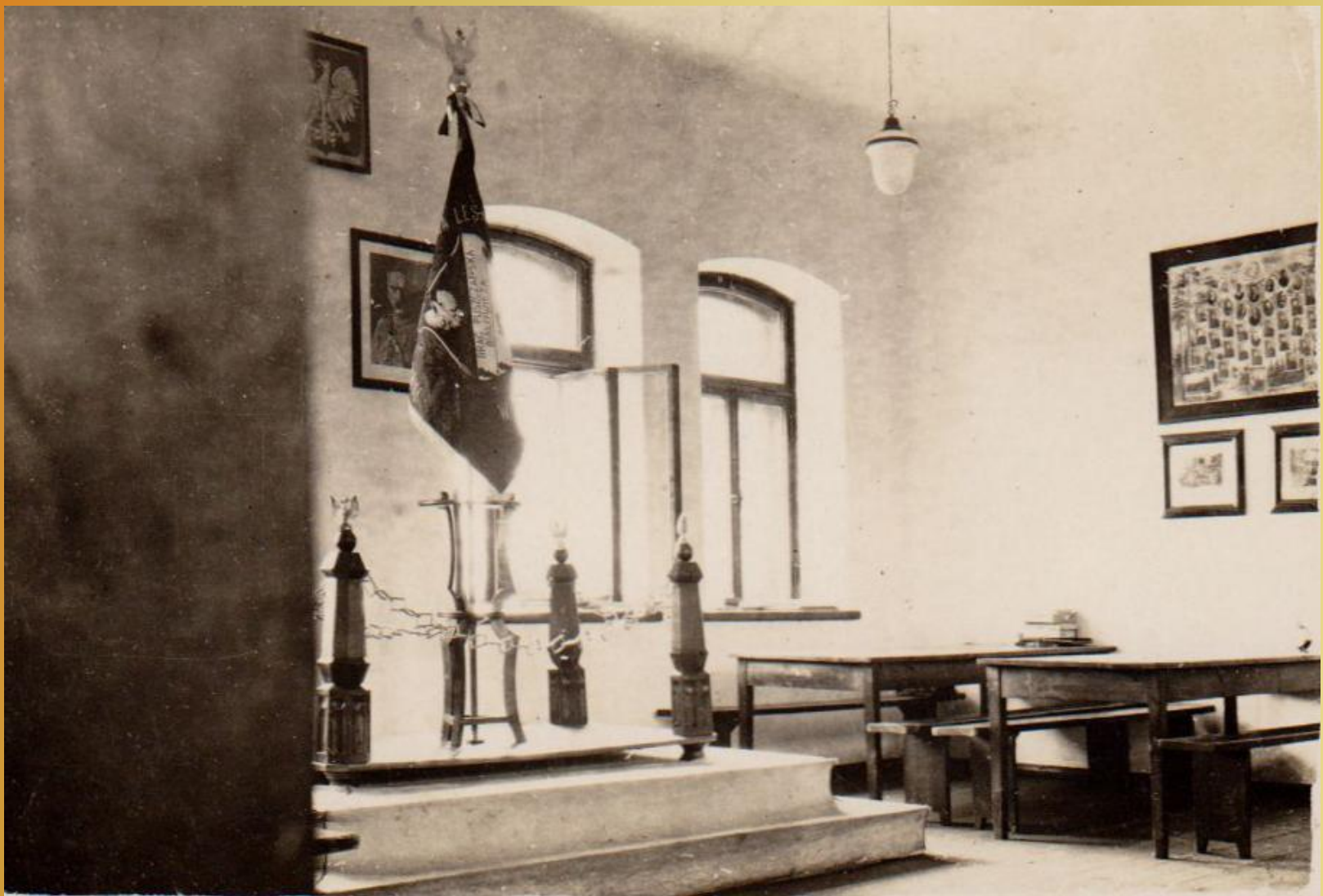
Odwr

Białowieża 1936 r.

Pomieszczenie szkolne

Świetlica szkolna

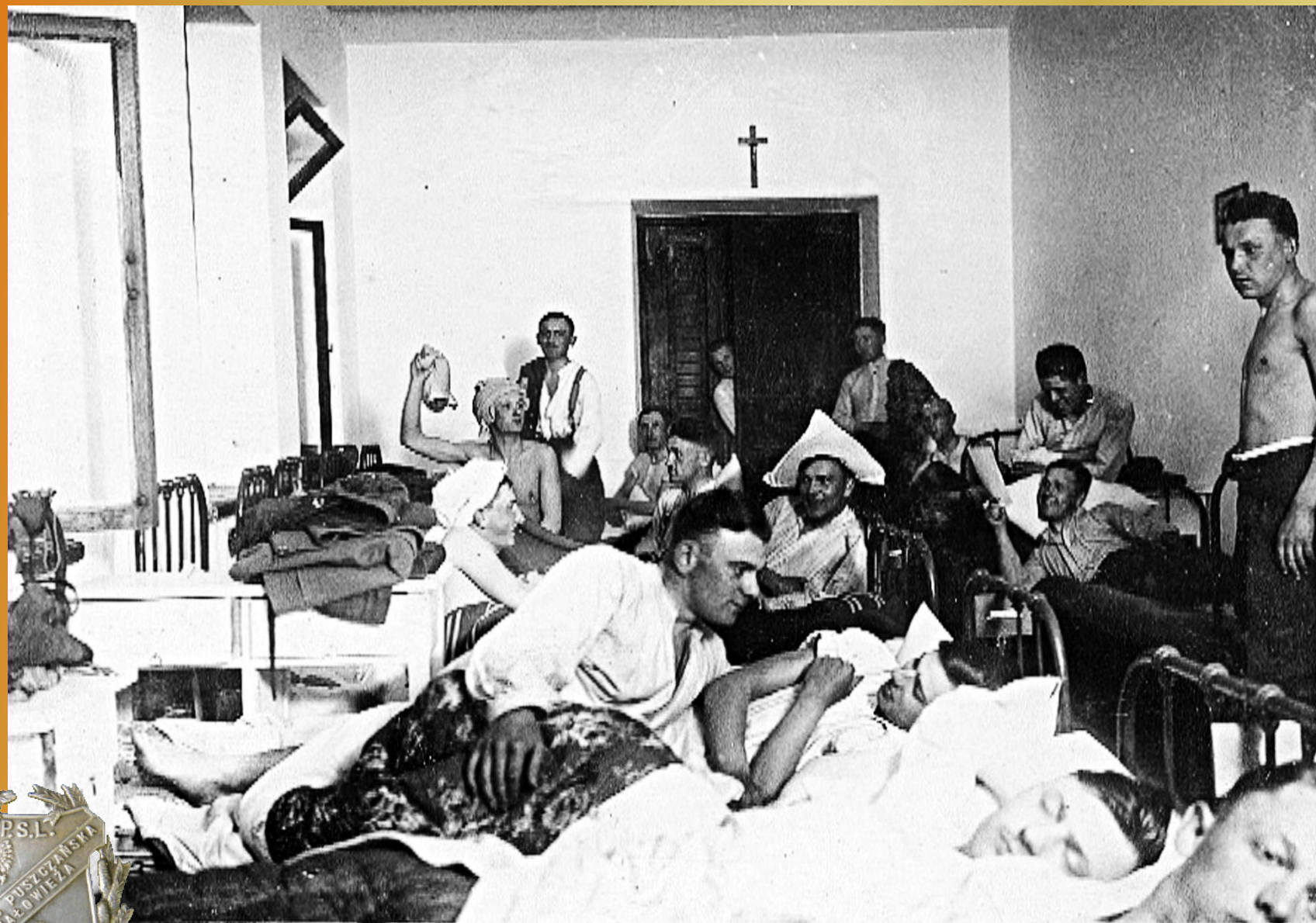
Jadalnia szkolna

Uczniowie rocznika 1931/32
w jadalni szkolnej

Sypialnia uczniów

Uczniowie rocznika 1932/33 w sypialni

Do szkoły przyjmowano uczniów w wieku 17 – 20 lat, którzy spełniali szereg określonych warunków, m.in.:

- posiadali obywatelstwo polskie,
- wykształcenie na poziomie 7–oddziałowej szkoły powszechnej,
- odbyli przedwstępną praktykę w administracji leśnej co najmniej w okresie 1 roku.
- Obowiązywało również *złożenie świadectwa prowadzenia się wydanego przez urząd leśny, w którym kandydat odbywał praktykę.*

Tadeusz Karasiński

DYREKCYJA LASÓW PAŃSTWOWYCH

Białowieża, dnia 24 sierpnia 1931r.

w BIAŁOWIEŻY

Pałecznicy.

Nr. 2691-1-T

Do

Pana TADEUSZA KARASIŃSKIEGO
praktykanta leśnego w Nadleśnictwie Regny
zam. w Nowym-Katarzynowie, poczta Koluski.

Na zasadzie pisma Ministerstwa Rolnictwa z dnia 19.VIII.1931 r. Nr.2057/Org.- Dyrekcja zawiadamia, że został Pan przyjęty do Państwowej Szkoły dla Leśniczych w Białowieży na rok szkolny 1931/32.

Termin rozpoczęcia nauki został wyznaczony na dzień 7-go września 1931 r., wobec czego winien Pan zgłosić się do szkoły dnia 6 września popołudniu, względnie dnia 7 września rano, przyczem nadmieniam się, że - w razie niestawienia się w tym terminie, względnie, bez istotnie usprawiedliwionej przyczyny, w terminie do dnia 13 września r.b. włącznie - zostanie Pan z listy uczniów wykreślony.

Równocześnie przesyła się w załączeniu 1 egzemplarz regulaminu porządku domowego szkół dla leśniczych - do wiadomości i zastosowania się.

Ponieważ uczniom szkół dla Leśniczych nie przysługuje prawo odroczenia służby wojskowej, a wielu z pośród przyjętych do szkoły znajduje się w wieku poborowym, Dyrekcja zawiadamia, że z prawa odroczenia służby wojskowej z tytułu przyjęcia do szkoły korzystać nie będą i w razie powołania do służby wojskowej w ciągu roku szkolnego nie będą mogli rościć żadnych pretensji do szkoły, ani też domagać się skrócenia okresu nauki, zaliczenia im przebytego w szkole czasu i dopuszczenia do egzaminów bez przesłuchania całego kursu.-

Załącz.: 1.-

KIEROWNIK DYREKCJI

R. Neiman
(R. Neiman)

Program nauki przewidywał wykłady teoretyczne z poszczególnych przedmiotów i zajęcia praktyczne.

Grupa I - ogólne:

język polski, nauka o Polsce współczesnej, matematyka, botanika, zoologia, higiena i ratownictwo.

Grupa II - zawodowe:

miernictwo, nauka o siedlisku, hodowla, ochrona i użytkowanie lasu, pomiar drzew i drzewostanów wraz z zasadami urządzenia gospodarstwa leśnego, zarys prawodawstwa i administracji leśnej, zarys budownictwa leśnego, łowiectwo.

Grupa III - pomocnicze:

rybactwo, rolnictwo, sadownictwo i pszczelarstwo, rysunki i kreślenie.

Nauka w szkole była bezpłatna, trwała 11 miesięcy i była podzielona na trzy okresy (dawniej tercjały).

Wykłady odbywały się w ciągu całego roku szkolnego z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych, ale przywidywano przerwy w ich prowadzeniu spowodowane wykonywaniem cięć, upraw, zakładaniem szkótek i przebywaniem na zorganizowanej wycieczce szkolnej.

Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Białowieży

Rok szkolny 193 ^{1/2}

POWIADOMIENIE

Uczeń *Konarski Antoni*

	I tercjał	II tercjał	III tercjał	Egzamin końcowy
Sprawowanie		5		
Pilność		5		
Postępy:				
W nauce religii		3		
• języku polskim		3		
• nauce o Polsce współczesnej		3		
• matematyce		3		
• botanice		3		
• zoologii		3		
• higienie i ratownictwie		3		
• miernictwie		4		
• nauce o siedlisku		—		
• hodowli lasu		2		
• ochronie lasu		3		
• użytkowaniu lasu		3		
• pomiarze drzew i drzewostanów		3		
• prawoznawstwie i administracji leśnej		4		
• zarysie budownictwa leśnego		3		
• łowiectwie		3		
• rybactwie		—		
• rolnictwie		4		
• sadownictwie i pszczelnictwie		—		
• rysunkach i kreśleniu		3		
Liczba opuszczonych godzin szkolnych				
usprawiedliwionych				
nieusprawiedliwionych				

PODPIS WYCHOWAWCY:

Postanowienia Rady Pedagogicznej z dnia 193 r.

Białowieża, dnia *26/10* 193 ² r.

KIEROWNIK SZKOŁY:

(Inż. J. Karpiński)

Skala oceny postępów i pilności: bardzo dobre (5), dobre (4), dostateczne (3), niedostateczne (2), zle (1).

Skala oceny sprawowania się: wzorowe (5), niezadowolające (4), zle (3).

Uczniowie rocznika 1932/33 na zajęciach

Uczniowie rocznika 1935/36 na zajęciach

Uczniowie rocznika 1935/36 na zajęciach

Przystań kajakowa PSL w Białowieży

Uczniowie rocznika 1935/36 na kajakach

Po zakończeniu nauki odbywał się egzamin ustny (ew. pisemny) ze wszystkich przedmiotów przed komisją egzaminacyjną, której przewodniczył naczelnik Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych lub jego zastępca.

W przypadku uzyskania pozytywnych ocen – uczeń otrzymywał tymczasowe świadectwo ukończenia szkoły i był zobowiązany do odbycia jednorocznej praktyki leśnej w lasach państwowych, w miejscu wskazanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Wyjątek stanowili uczniowie, którzy odbyli dwuletnią praktykę w lasach państwowych przed wstąpieniem do szkoły.

Dopiero po spełnieniu tego warunku i złożeniu szczegółowego dziennika czynności poświadczonego przez przełożonego praktykanta, uczeń otrzymywał świadectwo ukończenia szkoły.

odpis

Nr 36

Ministerstwo Rolnictwa

Świadcstwo Symozasowe
 ukończenia 11- miesięcznego kursu w Szkole
 dla Leśniczych w Białowieży.
 Łączę Sakoty dla Leśniczych w Białowieży, za-
 wiadca iż p. Karasiński Tadeusz, urodzony dn.
 1 maja 1913 r. w Katarzynowie, uczęszczał w roku
 szkolnym 1931/32 na 11- miesięczny kurs tej szkoły
 i przy egzaminie końcowym wykazał postępy
 dostateczne. Zachowanie się uora p. Karasińskiego
 Tadeusza, przez cały czas pobytu w szkole było
 wzorowe, pilność w naukach b. dobra.
 Świadcstwo osłaleczne wydane będzie po odbyciu
 przez p. Karasińskiego Tadeusza rocznej praktyki
 i wypełnieniu warunków, wymienionych w § 36.
 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dn. 10 września 1925 r.
 (Mniotowski 1925: 218).

Białowieża, d. 29 lipca 1932 r.

Kierownik szkoły:

(-) Inż. J. J. Karpiński.

Komisja egzaminacyjna:
 Przewodniczący inż. (-) S. S. S. S.
 Inż. A. S.

- Adwokaci: (-) Modzelewski
 (-) Barnecki.
 (-) Kichurakis
 (-) inż. S. S. S.

m. p.
 Państwowa Szkoła
 dla Leśniczych
 w Białowieży.

Na zgodności z oryginałem posiadaczem:

Komendant Posterunku P. P.
 Gronkiewicz
 W. GRONKIEWICZ przed.

MINISTERSTWO ROLNICTWA

Nr 59

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA SZKOŁY DLA LEŚNICZYCH

Zarząd Szkoły dla Leśniczych
 w Białowieży

zaświadcza, iż p. Karasiński Tadeusz
 urodzony dn. 1 maja 1913 r. w Katarzynowie
 ukończył w 1932 r. 11- miesięczny kurs szkoły
 z postępm dostatecznym poczem odbył przepisana jednoroczną
 praktykę leśną w nadleśnictwie Regny

Na mocy powyższego wydaje się p. Karasińskiemu
 niniejsze świadectwo.

Białowieża, dn. 24/iv 1934 r.

KIEROWNIK SZKOŁY:

Dr. Inż. Jan Jerzy Karpiński

RADA PEDAGOGICZNA:

Handwritten signatures of the pedagogical council members.

Niższe szkoły dla leśniczych były poddawane analizie pod różnym kątem swojej działalności.

Nie było jednego poglądu co do ich programu, długości okresu nauki, wykształcenia przyjmowanych kandydatów. Przedstawiano różnice programowe w poszczególnych szkołach.

Podano, że liczba godzin wykładowych wynosiła około 1200–1500 rocznie, z czego na przedmioty zawodowe przypadało 650–900.

Natomiast liczba godzin praktycznych powinna wynosić programowo 500–600 rocznie, ale zazwyczaj było ich do 150 godz. więcej.

Sztandar szkolny został poświęcony 31 lipca 1930 r. Ufundował go pierwszy rocznik absolwentów zrzeszonych w Stowarzyszeniu „Brac Puszczańska”. („Echa Leśne” 9/1930)

„Echa Leśne” (9/1930):

Młode i żywotne stowarzyszenie, pełne inicjatywy i zapału, w ciągu roku zaledwie stanęło już pod własnym sztandarem, dając piękne świadectwo twórczej i solidarnej pracy.

Sztandar ten – to owocny plon zbiorowej woli, wcielonej w czyn pod wytrawnym kierownictwem dyrektora szkoły – pana inż. Karpińskiego – pojmującego szkołę nie tylko jako przygotowanie do zawodu, ale jako szkołę życia – szkołę pracy społecznej, kulturalno – oświatowej i obywatelskiej.

- Symboliczne wbijanie pamiątkowych gwoździ do drzewca sztandaru odbyło się na pięknie udekorowanym tarasie myśliwskim. Wzięło w nim udział liczne grono przedstawicieli władz leśnych, państwowych, samorządowych, delegacje szkół dla leśniczych z Bolechowa, Cieszyna, Margonina i Zagórza.

Uczniowie rocznika 1932/33 przed szkołą ze sztandarem szkoły

MINISTERSTWO ROLNICTWA
Dyrekcja Naczelna Lasów Państwowych

Państwowa Szkoła dla Leśniczych
w Białowieży

Nr 24 Rok szk. 1932 /33

LEGITYMACJA
ważna do 31 sierpnia 1933 r.

STASIEWICZ Wacław

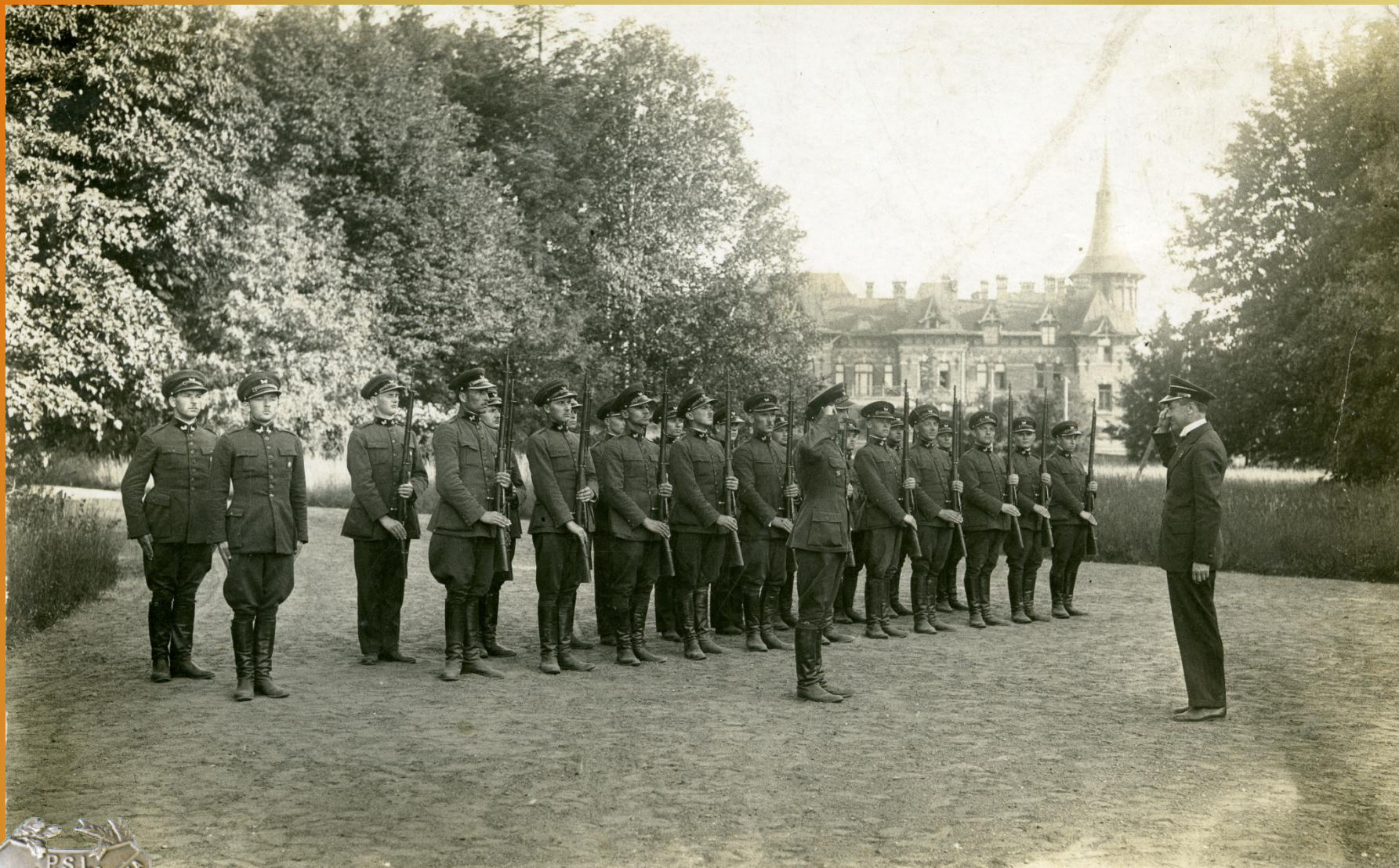
jest uczniem Państwowej Szkoły dla Leśniczych
w Białowieży

Kierownik Szkoły

Białowieża dn. 19/XII-1932r.

Podpis ucznia

Druk. Państw. 57047, 26-IX-31. 200.

Raport po ćwiczeniach Przynsposobienia Wojskowego uczniów
rocznika 1930/31 – 2.06.1931 r.

Ćwiczenia sportowe – finisz 100 m, uczniowie rocznika 1930/31
– 2.06.1931 r.

Ćwiczenia sportowe - skok wzwyż, uczniowie rocznika 1930/31
– 2.06.1931 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych (J. Gościcki) opracował
Regulamin porządku domowego szkół dla leśniczych,
podpisany 15 września 1923 r.

- Wszyscy uczniowie, bez wyjątku, obowiązani byli mieszkać w internacie szkoły. Opłatę za utrzymanie pokrywali uczniowie, która jak podają „Echa Leśne (6/1932) wynosiła w Białowieży 75 zł miesięcznie, zaś średnio 55 zł miesięcznie w roku szkolnym 1934/35 („Echa Leśne” 41/1935).
- Niestawienie się ucznia w wyznaczonym terminie, bez wystarczającego usprawiedliwienia, było powodem skreślenia z listy uczniów.
- Opłaty były wnoszone co miesiąc z góry, w kasie nadleśnictwa. W razie opóźnienia wpłaty groziło wydalenie ze szkoły. Przywidywano jednak częściowe lub całościowe zwolnienia niezamożnych uczniów z opłat za internat, jak zaznaczono w rozporządzeniu *w miarę posiadania przez szkoły specjalnych funduszków, zapisów lub darowizn.*
- Szkoła posiadała własną kuchnię. Spis potraw na cały tydzień zatwierdzał kierownik szkoły. Wg w/w rozporządzenia przy stole powinien być wychowawca szkolny, do którego obowiązków należało sprawdzanie ilości i jakości potraw, przyjmowanie zażaleń uczniów i wpisywanie ich do specjalnie do tego przeznaczonej księgi.

.

Uczeń przyjęty do szkoły powinien zaopatrzyć się w wymienione w rozporządzeniu przedmioty:

- ubranie według kroju przepisanego dla urzędników leśnych,
- ubranie robocze,
- 2 pary obuwia,
- bieliznę: *4 koszule, 4 pary kalesonów, 4 pary skarpetek lub pończoch, 4 ręczniki, 6 chustek do nosa, 2 zmiany bielizny pościelowej, siennik, poduszkę, kołdrę lub koc, - przybory do mycia: szklankę lub kubek do płukania ust i szczoteczkę do zębów,*
- przybory do czyszczenia obuwia,
- *przybory do jedzenia: łyżkę, nóż, widelec, łyżeczkę do herbaty, 2 talerze i kubek.*

Uczniowie za nieprzestrzeganie przepisów szkolnych podlegali **karom dyscyplinarnym**, takim jak:

- *nagana w cztery oczy,*
- *nagana w obecności uczniów i nauczycieli,*
- *areszt domowy w dniach wolnych od zajęć szkolnych wraz z zawiadomieniem rodziców i opiekunów,*
- *wydalenie ze szkoły.*

- Podano również sprzęty, które powinna zapewnić szkoła do użytku ucznia: łóżko, stolik nocny, krzesło, *szafę z półkami i kołkami lub wieszadło*, szufladę zamykaną na klucz w stole i miejsce w stojaku na broń palną.

- Uczniowie mogli posiadać broń palną, która była przechowywana w oddzielnym pomieszczeniu i przekazywana uczniom do ćwiczeń w strzelaniu i do czyszczenia. Noszenie nabitej broni w obrębie szkoły było zabronione, za co przewidywano nawet karę wydalenia ze szkoły.

Rozkład dnia ucznia:

- Pobudkę wyznaczono w letnich miesiącach (od maja) na godz. 5⁰⁰, natomiast w jesiennych i zimowych na godz. 6⁰⁰.
- Jedną godzinę wyznaczono na umycie się, ubranie, zaścielenie łóżka i zjedzenie śniadania.
- Na porę obiadową w lecie przeznaczono 2 godz., w pozostałych miesiącach 1 godz.
- Cisza nocna obowiązywała od godz. 22⁰⁰. Po sprawdzeniu przez wychowawcę obecności, światła były wyłączone. Wyraźnie zabraniano używania własnego światła w salach.
- Jedynym wolnym czasem, danym do dyspozycji ucznia, był czas od kolacji do ciszy nocnej.
- Pozostałe godziny były przeznaczone na naukę. Czas na pobudkę, posiłek i ciszę nocną był obwieszczany sygnałem granym na trąbce. Uczniowie mieli obowiązek w niedzielę i święta uczestniczyć we Mszy świętej.
- W § 22 zapisano: *Prowadzenie się uczniów zarówno w szkole, jak i poza nią winno być bez zarzutu. Przełożonym swoim uczniowie winni są posłuszeństwo i szacunek, w stosunkach wzajemnych mają żyć zgodnie i unikać wszystkiego, coby mogło przynieść ujmę dobrej opinii szkoły i zawodowi leśnika.*

Uczniowie rocznika 1930/31 podczas modlitwy przed budynkiem szkoły
– 29.10.1930 r.

Zajęcia z miernictwa, uczniowie rocznika 1931/32

Odoczynek po zajęciach praktycznych w szkółce szkolnej,
uczniowie rocznika 1930/31 – 25.04.31 r.

Odoczynek po zajęciach praktycznych

Zajęcia praktyczne uczniów rocznika 1932/33 – przerwa na posiłek

NAUKOWE WYCIECZKI SZKOLNE

- 11–15 czerwca 1931 r. –

wycieczka w Góry Świętokrzyskie (DLP Radom)

Grupa uczniów
i nauczycieli
pod dębem
„Bartek” –
11.06.1931 r.

W Zagnańsku

r.

Przed
schroniskiem
w Zagnańsku
– 12.06.1931 r.

Przy modrzewiu na
Górze Chełmowej
–13.06.1931 r.

W Nowej Słupi u leśniczego
Świderskiego, pożegnanie
przed odjazdem do Wierzbnik
– 15.06.1931 r.

W drodze do
Wierzbnik
– 15.06.1931 r.

10 – 21 czerwca 1932 r. – wycieczka na terenach Toruńskiej DLP

29 uczniów, kierownik szkoły i dwóch nauczycieli uczestniczyło w dorocznej wycieczce naukowej na tereny Toruńskiej DLP („Echa Leśne” 8/1932).

Program przygotowany został przez DLP w Toruniu i przewidywał zarówno wzbogacenie wiedzy leśnej, jak i krajoznawczej: zwiedzanie drzewostanów, fermy lisów i nerek w Nadleśnictwie Zbiczno, zabytków Torunia oraz budynku DLP w Toruniu, upraw i posówkowych drzewostanów Borów Tucholskich w Nadleśnictwie Lubichowo, drzewostanów, ogrodu botanicznego i powierzchni doświadczalnych drzew egzotycznych w Nadleśnictwie Wirty, zwiedzanie klasztoru i gaju Świętopełka w Kartuzach, drzewostanu świerkowego, bukowego i rezerwatu modrzewiowego w Nadleśnictwie Kartuzy, zwiedzanie Gdyni (miasto, port, wyłuszczenia ryżu, poczta).

Z Gdyni zaplanowano podróż statkiem na Hel, gdzie poznano drzewostany i uprawy w leśnictwie Hel, zwiedzano osadę rybacką i stację morską, a także budującą się, jak określono, kolonię letniskową w Juracie oraz zalesienia i umocnienia wydm w Jastarni.

Ostatnim punktem programu wycieczki był ogród botaniczny i zoologiczny w Warszawie. Kierownik szkoły w artykule podkreślił wzorową organizację i bardzo dobrą atmosferę oraz duże zaangażowanie pracowników DLP w Toruniu.

Jak wspomina p. Karpiński: *Zasadniczy naukowy cel wycieczki, a mianowicie – zaznajomienie nas, pracujących na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej, z wysoką kulturą leśną zachodu, został osiągnięty w całej pełni.*

Wycieczka szkolna
uczniów rocznika
1931/32

- konne zwiedzanie
w Nadleśnictwie
Zbiczno (DLP Toruń)
- czerwiec 1932 r.

W Nadleśnictwie
Zbiczno – czerwiec
1932 r.

Przed budynkiem DLP w Toruniu
– czerwiec 1932 r.

Przed Bramą Mostową
w Toruniu
– czerwiec 1932 r.

Bory Tucholskie
– czerwiec 1932 r

Kartuzy, widok na
Szwajcarię Kaszubską
– czerwiec 1932 r.

W wyłuszczeni ryżu w Gdyni – czerwiec 1932 r.

Na statku „Jadwiga” w Gdyni – czerwiec 1932 r.

Hel, widok na pełne morze – czerwiec 1932 r.

Powrót z wycieczki z DLP Toruń
– stacja kolejowa Białowieża Pałac – czerwiec 1932 r.

lipiec 1936 r. – wycieczka na Polesie, Wołyń, Podole i Czarnohorę (DLP Lwów)

Doroczna naukowa wycieczka uczniów i kadry Państwowej Szkoły dla Leśniczych w Białowieży na Polesie, Wołyń, Podole i Czarnohorę („Echa Leśne” 35/1936).

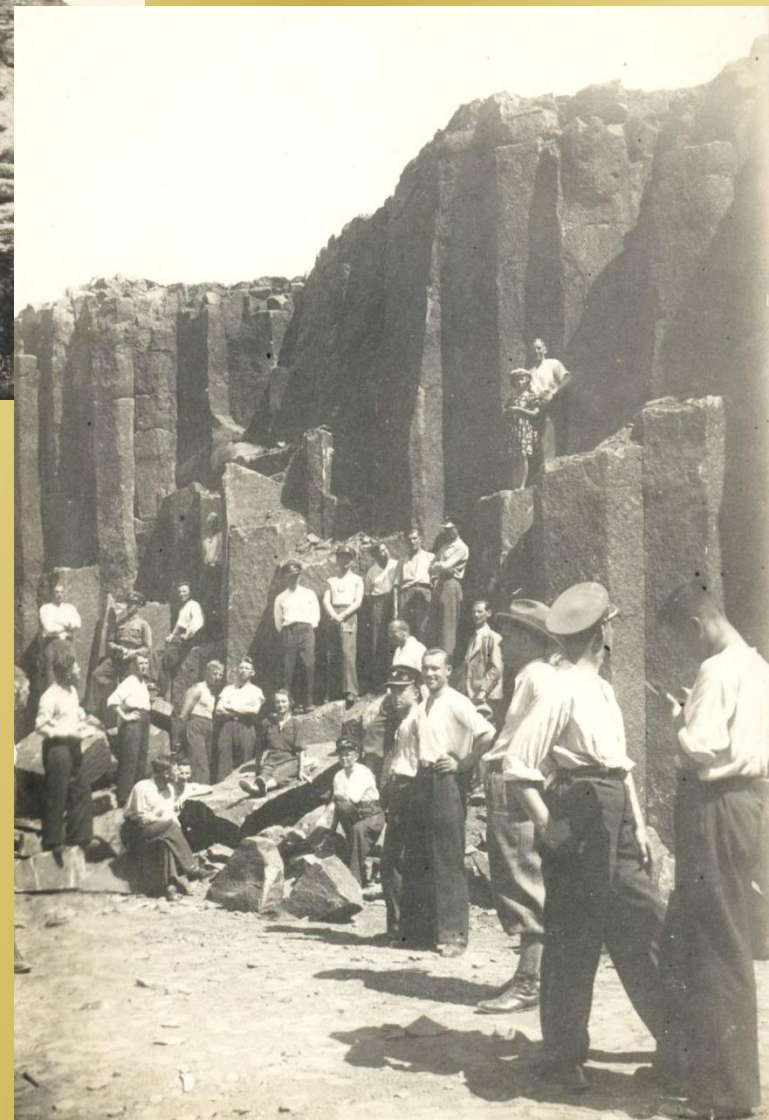
Między innymi uczestnicy wycieczki zwiedzili Pińsk i okolice, fragment lasów z azalią pontyjską (róžanecznikiem żółtym) w Ostatkach, kamieniołomy, kolonię robotniczą i żeremia bobrów amerykańskich w Janowej Dolinie, a także zabytki Lwowa, kopalnie nafty w Borysławiu, pasmo Czarnohory oraz Zaleszczyki i ich okolice.

Kamieniołomy
– lipiec 1936 r.

Wycieczka szkolna uczniów rocznika
1935/36 na Polesie, Wołyń, Podole i
Czarnohorę – odpoczynek pod skałą
– lipiec 1936 r.

Podole – lipiec 1936 r.

Wycieczka szkolna uczniów rocznika 1935/36 – lipiec 1936 r.

PRZEWODNIK DLA LEŚNICZYCH

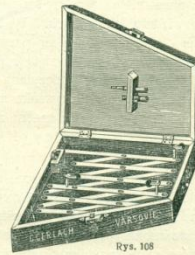
CZĘŚĆ I

MATEMATYKA, MIERNICTWO, POMIAR
DRZEW I DRZEWOSTANÓW,
URZĄDZANIE GOSPODARSTWA LEŚNEGO

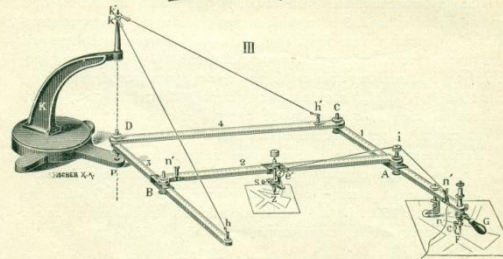
NAKŁADEM ZWIĄZKU ZAWODOWEGO LEŚNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ Z ZASIŁKIEM MINISTERSTWA ROLNICTWA,
WARSZAWA 1929

w bliskości krawędzi opatrzonej liczbą $\frac{1}{2}$, ujmując w dłuższe ramiona od-
cinek np. 200 m w skali 1 : 2880 (= 6.94 cm) i bada, czy krótsze ra-
miona mają równocześnie rozwarcie równe 200 m w skali 1 : 20000
(= 1 cm). Gdy tak nie jest, przesuwają się śrubek tak długo, aż roz-
warcie ramion wykaże żądany stosunek.

Przy zmniejszaniu większych map, np. map gospodarczych celem
sporządzenia map przeglądowych, używa się osobnego przyrządu, t. zw.
pantografu, który umożliwia zupełnie mechaniczne zmniejszenie
(rys. 108 i 109).

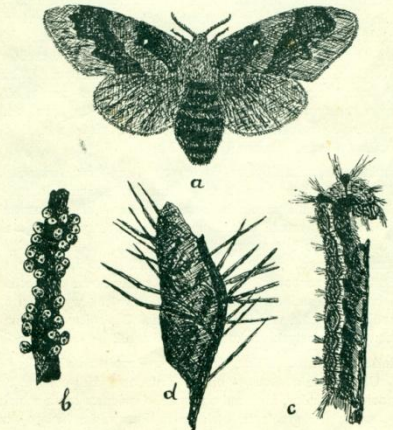
Rys. 108

Rys. 109

PRZĄDKI

Przędki posiadają obie pary skrzydeł dość szerokie, ubarwione
przeważnie skromnie, różki piłkowane (samice) lub grzebykowane (sam-
ce). Latają ociężale o zmierzchu i w nocy. Samce latają niekiedy i we
dnie (nieparka, mniszka). Gąsienice owłosione. Poczwarki obłe
w oprzędach (kokonach), sporządzonych przez gąsienice z pajęczyno-
wych nitok. Tu należą: barczatka sosnówka, brudnica
mniszka, brudnica nieparka, białka atlaso-
wicz, kuprówka rudnica, prządka wędrowna.

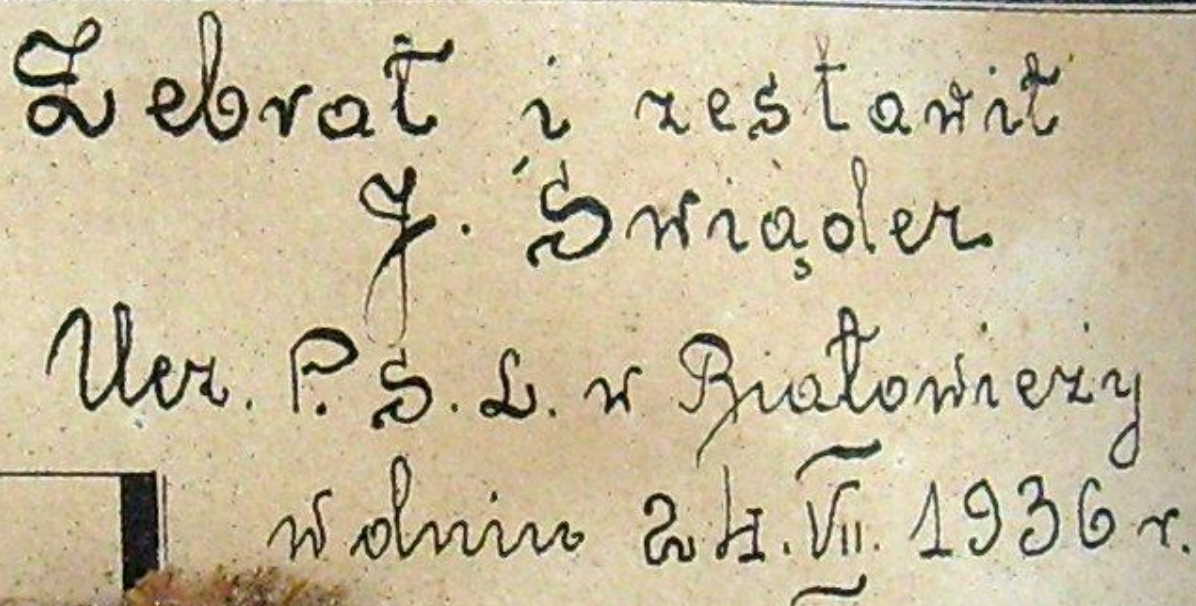

Rys. 131.

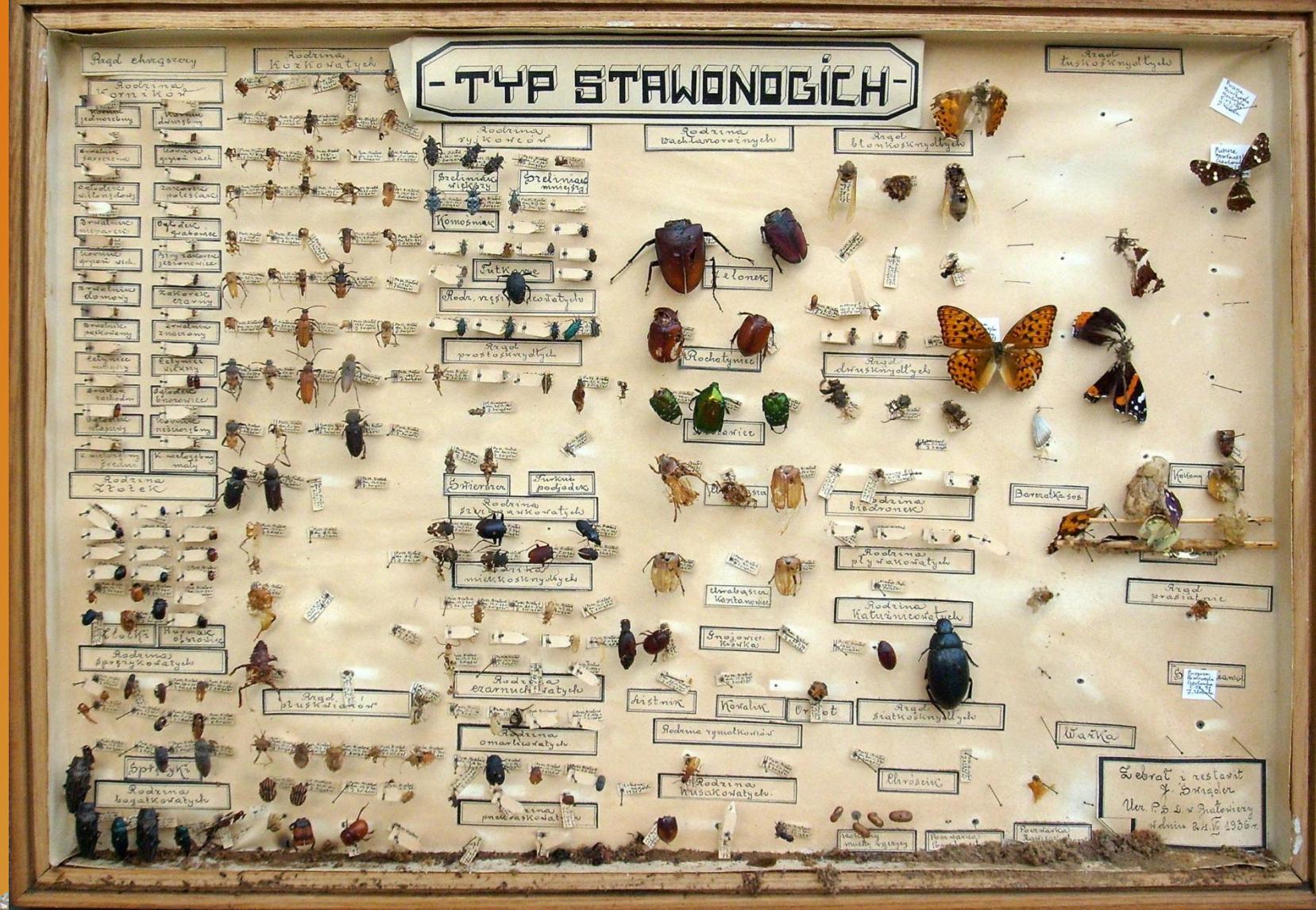
Barczatka sosnówka (a), jej jaja (b), gąsienica
(c) i oprzęd (d).

„Przewodnik dla leśniczych” pod redakcją Jana Kloski wydany w Warszawie nakładem Związku Zawodowego Leśników Rzeczypospolitej Polskiej Składał się z następujących części:
część I: matematyka, miernictwo, pomiar drzew i drzewostanów, urządzenie gospodarstwa leśnego”,
część II: zoologia, ochrona lasu,
część III: botanika ogólna, botanika leśna,
część IV: nauka o siedlisku, hodowla lasu,
część V: użytkowanie lasu, budownictwo leśne, administracja leśna, rybactwo, pszczelnictwo

O pamiątce rodzinnej
– gablocie **Józefa Świądra**
wspomina córka pani Anna Dziwota

Lebrať i restant
J. Świąder
Ucz. P. S. L. w Białymierzy
w dniu 24. VII. 1936 r.

Zbiór owadów Józefa Świądra, ucznia PSL – wykonany 24.07.1936 r.

Uczniowie szkoły uczestniczyli w licznych wydarzeniach, w życiu kulturalnym Białowieży. W szkole istniała orkiestra.

-w dniach 29 i 30 marca 1930 r. wystawiło na scenie miejscowego kina komedię pod tytułem „Jeden z nas musi się ożenić” i farsę p.t. „O.S.S., czyli wyprawa ślubna”. W przerwach przygrywała szkolna orkiestra smyczkowa.

- 8 lutego 1930 r. w salach szkoły odbyła się „Zabawa Karnawałowa” . Zabawa zgromadziła około 160 osób spośród gości zaproszonych z Białowieży i okolic. *Cześć miłym gospodarzom i organizatorom Zabawy, którzy już w pierwszym roku istnienia szkoły wnoszą tyle życia i sympatycznej atmosfery w szare bytowanie białowieskiego społeczeństwa, chlubnie prezentując na zewnątrz samą szkołę i zniewalając wszystkich darzyć ją jak najszczerzą sympatią.*

- 15 marca 1930 r. o godz. 15.15 przed pałacem w Białowieży odbyła się ważna uroczystość. Drużyna Przysposobienia Wojskowego Szkoły brała udział jako drużyna czołowa w marszu kadrówki Białowieża – Warszawa.

- W uroczystościach żałobnych marszałka Józefa Piłsudskiego w maju 1935 r. przy katafalku straż honorową pełniło Przysposobienie Wojskowe i szkoła dla leśniczych.

ps. 17. rocznicę odzyskania niepodległości Białowieża: Zwartym szykiem i brawurową postawą zwracały uwagę oddziały mundurowe Szkoły dla leśniczych, Przysposobienia Wojskowego leśników oraz „Strzelca” i Zw. Rezerwistów, rekrutujących swych członków z pośród pracowników DLP.

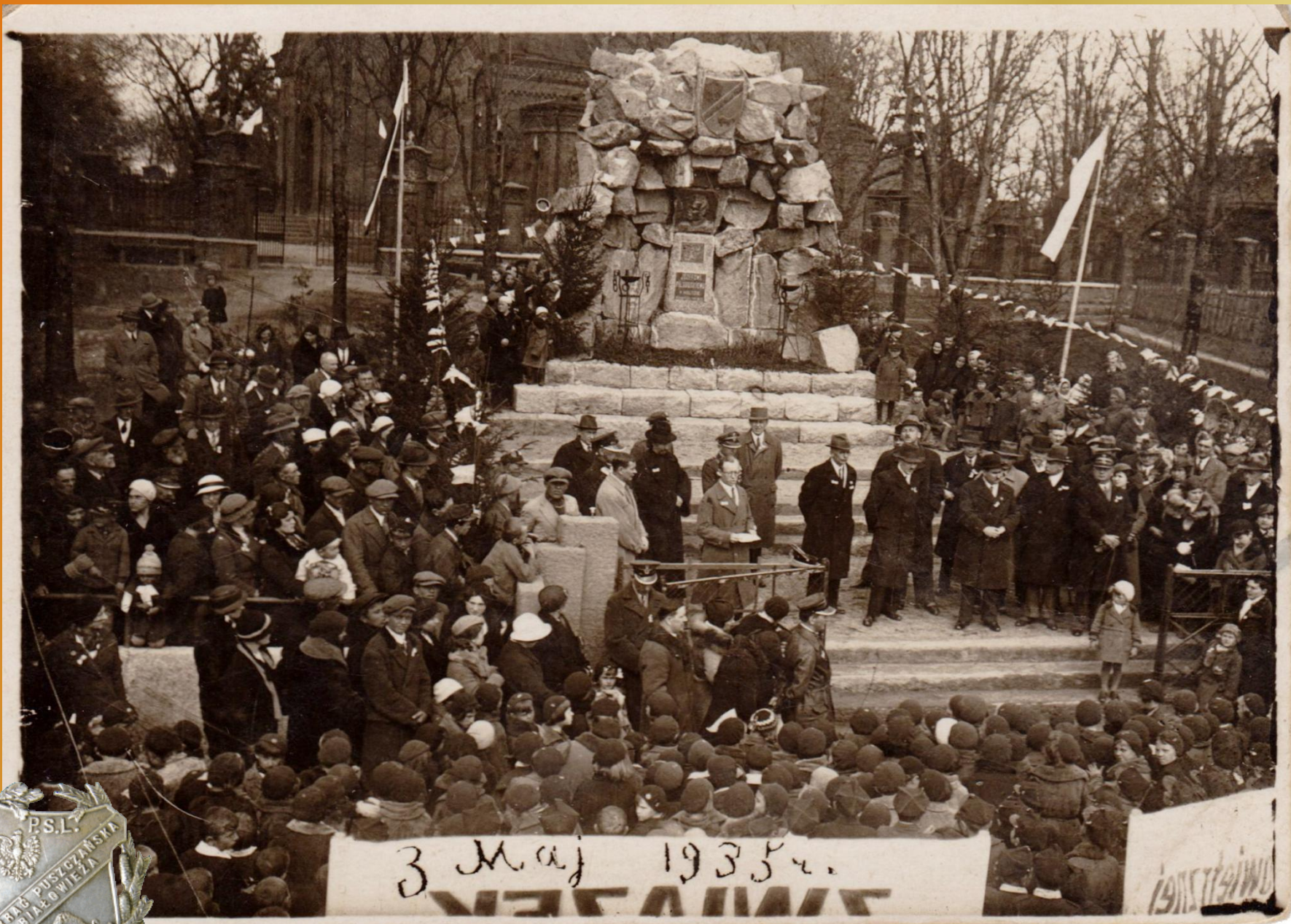

Zabawa karnawałowa uczniów rocznika 1932/33

Obchody Święta 3 Maja – grupa uczniów ze sztandarem szkolnym przy szkole
– 3.05.1932 r.

Straż honorowa przy pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego podczas uroczystości żałobnych – 16.05.1935 r

Obchody Świąta 3 Maja – przemarsz pod pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego
– 3.05.1936 r.

Obchody Święta 3 Maja – przemarsz pod pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego
– 3.05.1936 r.

Obchody Święta 3 Maja – grupa uczniów ze sztandarem szkolnym – 3.05.1936 r.

Przed zawodami – przed budynkiem obecnej poczty – 13.10.1935 r.

Krótki odpoczynek po wykładach nad stawem w Parku Pałacowym
w Białowieży, uczniowie rocznika 1930/31 – 16.06.1931 r.

PSdL w Białowieży była odwiedzana przez wielu gości.

- W okresie 9 – 11 marca 1930 r. odwiedziła Puszcę oraz zakłady przemysłowe w Hajnówce grupa 25 dyplomowanych oficerów Wyższej Szkoły Wojennej. W pierwszym dniu pobytu goście zwiedzili Muzeum Przyrodnicze przy Nadleśnictwie Rezerwat. Referaty były wygłoszone w lokalu Państwowej Szkoły dla Leśniczych („Echa Leśne” 3/1930).

- Z okazji pobytu na tokach głuszców w Puszczy Białowieskiej 12 kwietnia 1930 r. Pan Prezydent zwiedzał, wspólnie z Ministrem Rolnictwa Janty-Pończyńskim, Dyrektorem Loretem i innymi osobistościami – Muzeum Przyrodnicze przy Nadleśnictwie Rezerwat, a później zaszczyił swą obecnością Państwową Szkołę dla Leśniczych w Białowieży. („Echa leśne”5/1930).

- W dniach 22 – 26 lipca 1930 r. Białowieżę odwiedziła wycieczka wyższych urzędników leśnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu (około 50 osób). *Nie można pominąć i tego, że zwiedzano tego dnia park pałacowy, zawierający wiele ciekawych egzotów, oraz szkołę dla leśniczych, zaledwie swój pierwszy rok istnienia kończącą, a dziwnie uderzającą składnością wewnętrznej organizacji, dobrem przystosowaniem do swej siedziby otoczenia* („Las Polski” 9/1930).

Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 7 lipca 1932 r.

o praktyce kandydatów do szkół dla leśniczych

(Monitor Polski Nr 177 poz. 212)

Witolda Łuczkiwicz („Las Polski” 2/1923): *Jeden fakt w tem wszystkim jest bardzo bolesny, a mianowicie nieraz zupełny brak zainteresowania się uczniem podczas praktyki. Uczniowi powierza się często wykonywanie czynności, które normalnie spełnia wykwalifikowany leśniczy, prawie o niczem go nie objaśniając. Pozwala mu się na gospodarkę o własnych siłach, co może wyrabia samodzielność, ale nie przyczyni lasom pożytku i nie przygotowuje odpowiednio do teorii szkolnej.*

W tym kierunku raczej należałoby przeprowadzić reformę, by praktyka pod opieką i kierownictwem wykwalifikowanego leśnika była rzeczywiście praktyką, podczas której uczeń nabędzie nie tylko pewnej wiedzy praktycznej, ale i teoretycznej.

Jakże dużo działałyby krótkie, może 1 godzinne lekcje raz lub dwa razy w tygodniu pod kierownictwem nadleśniczego, połączone z demonstracjami w lesie; więcej może, aniżeli drugi rok szkoły!

-Podania na odbycie praktyki przed rozpoczęciem nauki w szkole kandydaci w wieku 16–20 lat powinni składać do dyrekcji lasów państwowych, w której okręgu kandydat chciał ją odbywać.

- Wraz z podaniem należało dołączyć m.in. własnoręcznie przez kandydata napisany życiorys, *zaświadczenie właściwej władzy administracyjnej ogólnej, stwierdzające jego wartość moralną i lojalność państwową.*

- Przed podjęciem decyzji o zgodzie sprawdzano u kandydata wiadomości potrzebne do odbycia praktyki, a w szczególności *dokładną znajomość języka polskiego w mowie i piśmie oraz znajomość rachunków.*

- Celem tej praktyki było: *praktyczne poznanie przez ucznia lasu jako obiektu gospodarstwa leśnego i ważniejszych czynności w zakresie gospodarstwa leśnego, a w szczególności: a) praktyczne poznanie hodowli, pielęgnowania, eksploatacji i ochrony lasu, b) poznanie nazw wszystkich krajowych drzew i ważniejszych krzewów i rozróżnianie ich w naturze, c) nabycia wiadomości o pożytecznych i szkodliwych dla lasu zwierzętach (owadach, ptakach i innych), d) praktyczne poznanie zasad miernictwa, e) zapoznanie się z pracami kancelaryjnymi w nadleśnictwie.*

- Cel praktyki po ukończeniu nauki w szkole określono jako: *praktyczne pogłębienie przez ucznia wiadomości nabytych w szkole dla leśniczych.*
- Osoby odbywające praktyki zobowiązane były prowadzić szczegółowy dziennik czynności, w którym zapisywano rodzaj i sposób wykonywanych czynności.
- Za praktykę odpowiadał nadleśniczy, który m. in. układał plan odbywania praktyki, sprawdzał rzetelność wykonywania zadań, udzielał wskazówek, sprawdzał dziennik czynności, prowadził kartę kwalifikacyjną, w której wypowiadał się o kandydacie w sprawach dotyczących nawet punktualności i obowiązkowości, pilności, posłuszeństwa, wytrzymałości na trudy fizyczne, ale też znajomości wiedzy zawodowej.
- Odbywanie praktyki kontrolował również inspektor lasów państwowych. Sprawdzał poziom wiadomości praktykanta oraz czy prace jego były należycie zorganizowane i wykonane. Swoją opinię wpisywał do karty kwalifikacyjnej.
- Za naukę w czasie praktyki nie pobierano opłat, jednak praktykanci musieli utrzymywać się na własny koszt.

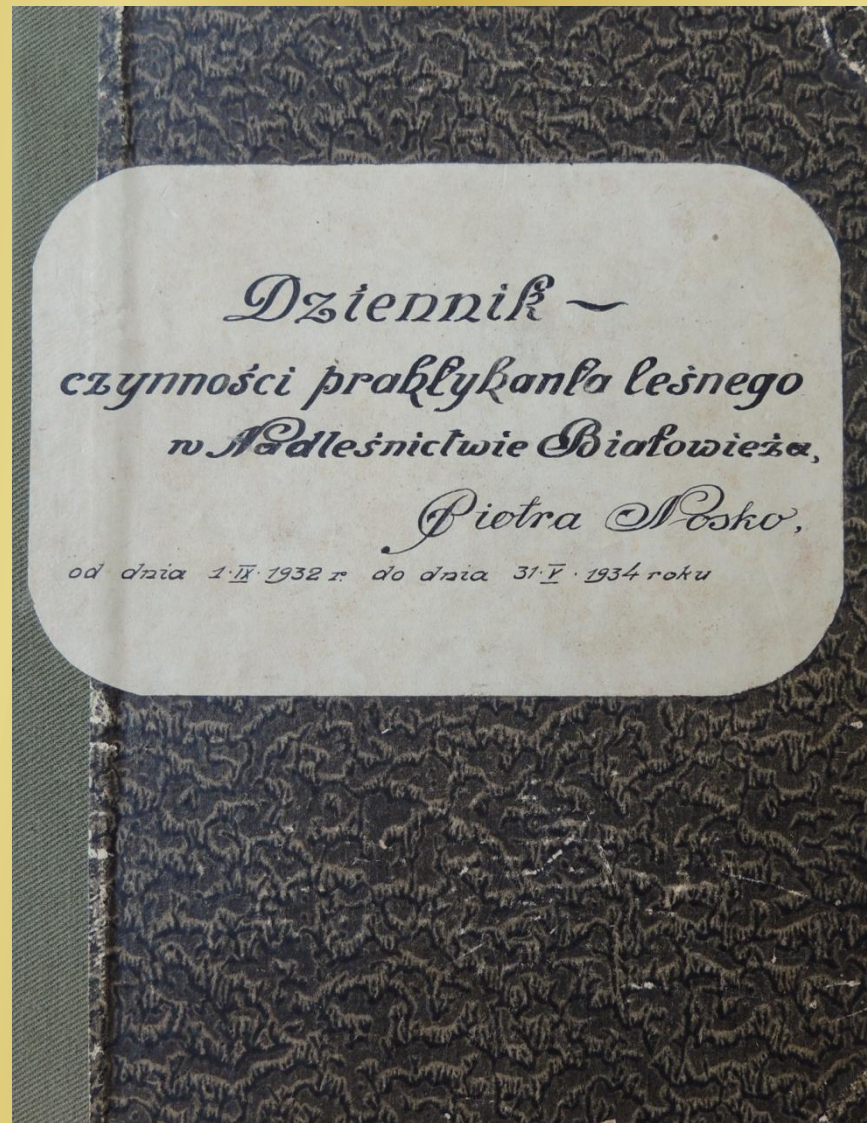

Piotr Nosko ukończył Państwową Szkołę dla Leśniczych w Białowieży w 1935 r.

W lutym 1940 r. został wywieziony z wieloma pracownikami leśnymi DLP w Białowieży do Nowosybiryskiej obłasti. Wraz z Armią Andersa brał udział w walkach we Włoszech.

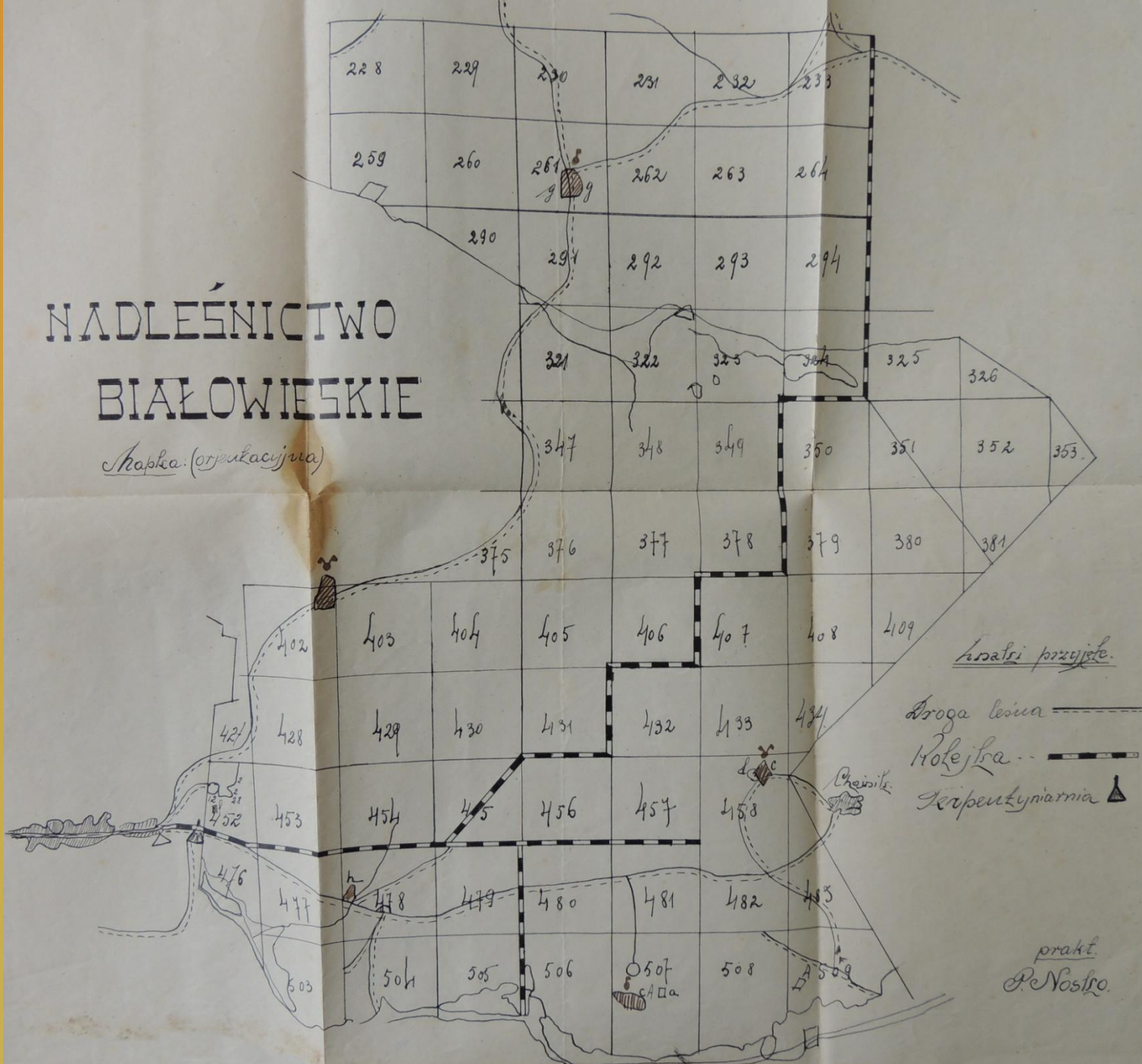
Poległ 4.10.1941 r.

Pochowany na polskim cmentarzu koło Bolonii

NADLEŚNICTWO BIAŁOWIESKIE

Mapka (opracowanie)

Przykładowy wpis z dzienniczka czynności Piotra Nosko

Data

0-2-y-n-n-o-s-c

uwagi i spostrzeżenia meteorologiczne

24/1-1934 r. Z kancelarii Notwa nr 40 stronach podwójny na mytek i ndatem się do domu. Niedziela

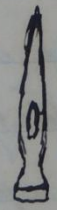
Licho nr 2 4 słowice

Sporządkiem rybak składnicowy z strony z 35 kartek podwójnych Nr 40 cz. III i restanciami które jest sklejone obok.

22/7-1934

Pomidziątek: Przyjechałem do p. l-czajp skąd ndatem się do oddk. 429 w celu odcedowania cechowką wydatkową słupki opatowe dla f. Faszowicza według asygnacji № 614

Pogoda słoneczna 70

Cechówka widziąna z góry

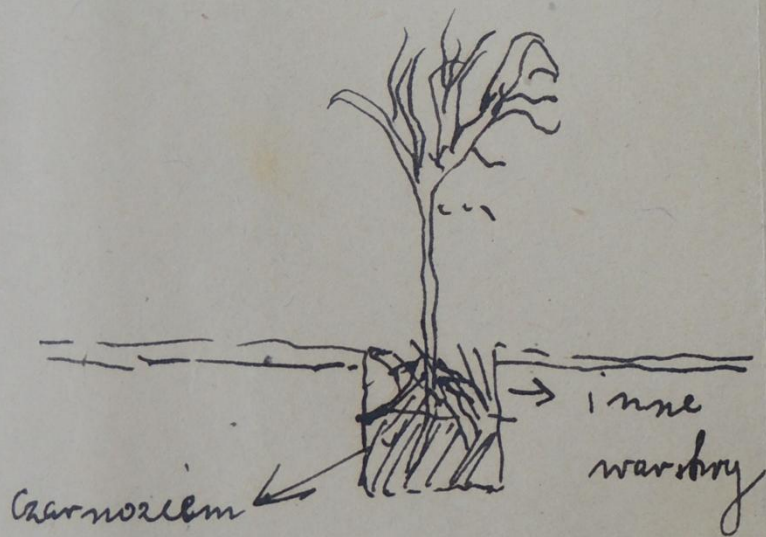
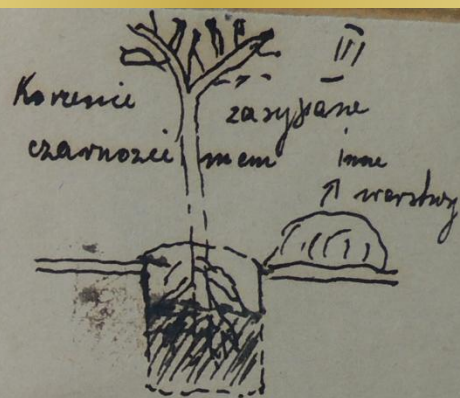
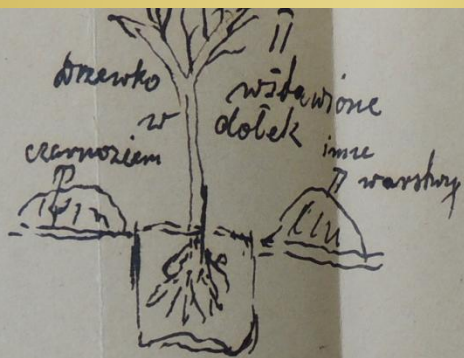
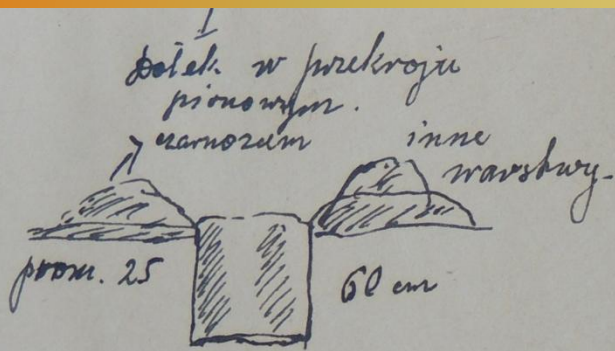
Cechówka widziąna z boku

cechowka widziąna z przodu

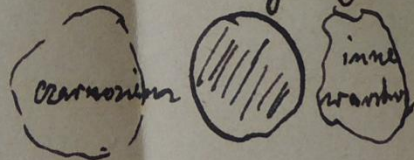
Na cechowce widnieją napisy. pierwsza litera L oznacza lesnictwo, II L lasow III P. państwowych Nr 105. (Lesnictwo lasow państwowych Nr 105) Po skonczonym cechowaniu przyjechałem do f.

Przykładowy wpis z dzienniczka czynności Piotra Nosko

dołek - wystawiony z góry.

Sposób sadzenia drzewka:

opis na stron. od 69-76

czyrność

uwagi i potrzebne
meteorologiczne.

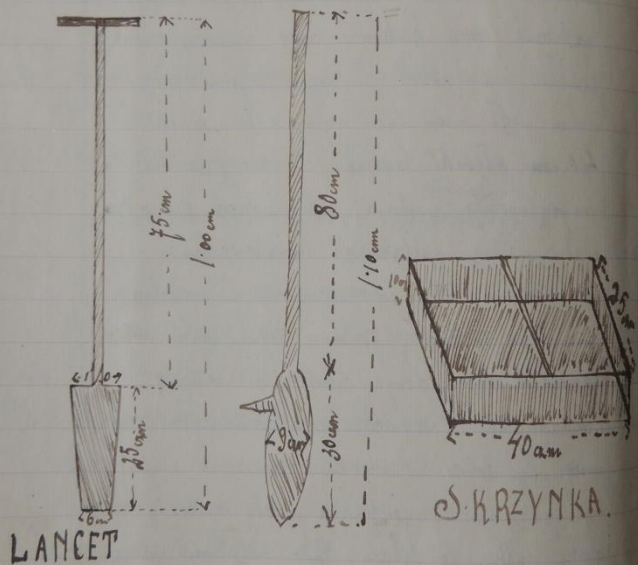
1) Chevatlar pisze mieliby
 nalezy pisac slowami
 ktore gramatycznie ukadajac
 2) opisac swoje czynnosc
 nalezy do kategorie, wskazyzac
 cel. sposob wykonywania
 latkowach

3)
 historia
 9/11 2001

Bozop
 Kastrinsky

Narzędzia do sadzenia sosny

1. Brzoza p. Szkodnik

2. Paproch cetyniak Szkodnik

3. Sówka chojnowa Szkodnik

4. Trz d. Szkodnik

5. Ormija gwiazdkista Szkodnik

6. Pajączek Pożyteczne

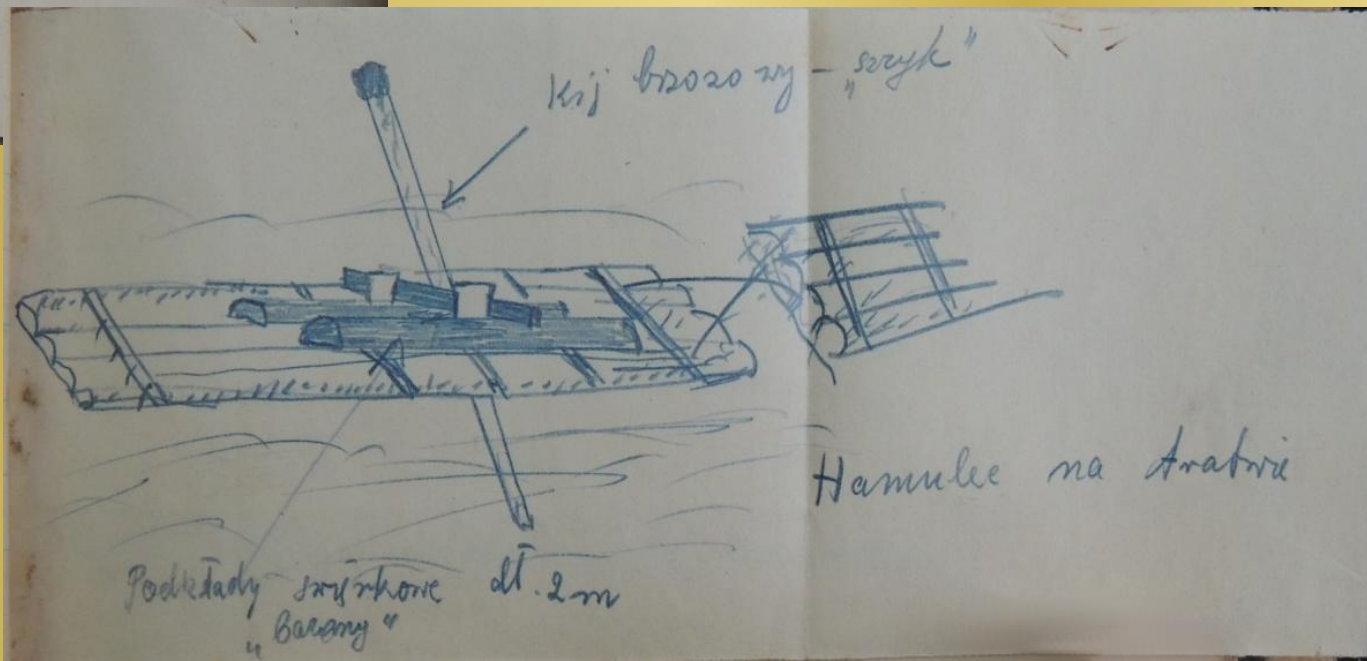
7. Kosci. poz.

8. Sierpoci pożyte.

9. Pęzlik pożyteczny

10. 11. 12. 13. Gnyb pasorzytnicy - Isaria Pożyteczny

14. 15. 16.

Data C-Z-Y-N-N-O-S'6 Wzrost i spo
meteorolog

Z powodu braku czasu w tym miesiącu
przeżytałem jedną książkę p. t.
"Inżynieria" autora Jerzego Lutarskiego.

Coursez Gymnaziu Staroborskim
1/VI-34. Główny
Kierownik

Przebiegi praktyki Piotra Nosko
Piotre Nosko do dnia 1. VI 34
Staroborskim

1/VI 34r. *[Signature]*
Kierownik

[Signature]
Kierownik
Organizacji i Inspekcji

21 miesięcy praktyki Piotra Nosko, bez urlopu, tylko z dniami wolnymi na święta. Ostatni wpis na str. 288 jest 31 V 1934 r.

Przykładowe wpisy „Dzienniczek czynności praktykanta leśnego”, przyszłego absolwenta szkoły z 1931 r. **Romualda Strutyńskiego**, który odbywał praktykę w okresie 8.10.1928 – 30.04.1930 r. w Nadleśnictwie Usza DLP w Wilnie.

-14-

wieloletniego zrobotowanego
oddziału II. Obłąku krajow
skiego polniay pisolem dluadok
na zarobkowe ze zyras legzie
materjatu - opatu.

23/II. Bylam na skladnicy przy
kt. kol "Ulsra" przy przyjmia-
naniu materjatu wytkowego
od morawowiczow z potuzew-
dzeniem od biaru na chwist-
dzedkach dawnym.

24- wiedziela. Segregowaniem
dowody sprawnolem mniowien
i sumy i pitrzeay opłoby
spępnoboz wyizgnatim na
osobny arkusz papieru.

-15-

25/II. Wypisaniem dowody subwencjon
do krajow korrachnionowej dluadok
sumowleni wiazowey, zmanowleni
mylany wozbowey, wozowleni zestawie
twa. II kychre wypracach i dowodem
do podpisan deszczewiu.

26/II. Bylam z p. deszczewiu w
Mawlesimstwie ze sprawnowaniami
ze m-c dudy - 1929. tam wypracolem
Kartki z wypracow od biowaych i gic
Kartki (od biowaych), szarymolem wypracow
od biowaych skladnicowey potuzew
nam, mniowienolem wiadectwa
dowodu numerowanem i wiadectwa
dowodu id.p.

27/II. Wypisaniem wiadectwa

1936 r. - Zamknięcie białowieskiej szkoły

- Początkowo wszyscy absolwenci znajdowali zatrudnienie, jednak od 1931 r. wskutek zapełnienia niedoborów personalnych na stanowiskach leśniczych oraz z powodu dużego zainteresowania się młodzieży szkołami leśnymi, powstała wzrastająca z roku na rok liczba leśniczych, którzy nie mogli znaleźć pracy w państwowym gospodarstwie leśnym, czy też w lasach prywatnych.
- Do końca roku szkolnego 1934/35 Państwowe Szkoły dla Leśniczych wypuściły 1553 absolwentów, a administracja lasów państwowych zatrudniła do tego czasu zaledwie 925.
- Ilość praktykantów w Lasach Państwowych wynosiła na dzień 1 czerwca 1935 r. 417 osób, gdy zaś wszystkie 5 szkół dla leśniczych mogły przyjąć zaledwie 180 uczniów.
- W związku z czym jednoroczna praktyka przed rozpoczęciem nauki w szkole przedłużała się do dwóch, trzech, czterech, a czasem i więcej lat.
- Postanowiono więc od lipca 1935 r. nie przyjmować nowych praktykantów, a przebywające na praktykach osoby szkolić na dawnych, jednakże ulepszonych zasadach.

- W „Echach Leśnych” (32/33 z 1936 r.) podano, że od roku szkolnego 1936/37 będą czynne tylko trzy szkoły dla leśniczych: w Margoninie, Bolechowie i Cieszynie.
- Szkoła w Białowieży nie będzie zatem czynna. W artykule zaznaczono, że zdecydowano o przedłużeniu trwania nauki w szkole – najbliższy kurs trwać będzie 18–20 miesięcy – według programu ostatnio opracowanego przez Dyрекcję Naczelną Lasów Państwowych.
- *W ten sposób nastąpi realizacja obydwu postulatów wysuwanych od szeregu lat przez leśników: zmniejszenie ilości kandydatów na leśniczych i podniesienie poziomu przygotowania teoretycznego tych kandydatów.*
- *Egzaminy wstępne dla kandydatów odbędą się w Białowieży 29 i 30 września. Kandydaci, którzy zdadzą egzamin w Białowieży, będą przydzieleni do innych szkół. Rok szkolny rozpocznie się 1 października.*

Szkolnictwo leśne doskonalono.

Od 1936 r. planowano stopniowe przekształcenie szkół dla leśniczych w licea leśne z 3-letnim kursem nauczania. Proces ten jednak został przerwany we wrześniu 1939 r. przez wybuch II wojny światowej, przez niemiecką i sowiecką okupację naszego kraju.

Do 1938 r. szkoły tego typu ukończyło około 1900 osób.

W okresie szkolnym od 1 października 1938 do 31 marca 1940 r. czynne były na dotychczasowych zasadach 2 szkoły dla leśniczych: w Cieszynie i Bolechowie. Do szkół tych skierowani zostali wszyscy uczniowie odbywający praktykę w lasach państwowych. („Echa Leśne” 23/1938).

Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Białowieży istniała
w latach 1929 – 1936.

11–miesięczny kurs w Państwowej Szkole dla Leśniczych
w Białowieży ukończyło **160** na 200 osób, które naukę
rozpoczęły:

rok szk. 1929/30 – 16 na 23,

rok szk. 1930/31 – 21 na 29,

rok szk. 1931/32 – 25 na 33,

rok szk. 1932/33 – 27 na 31,

rok szk. 1933/34 – 22 na 29,

rok szk. 1934/35 – 22 na 24,

rok szk. 1935/36 – 27 na 31

(dane: „Echa Leśne” 41/35 oraz 35/1936).

ROK 1^{SZY}
PAŃSTWOWA SZKOŁA

1929/30
DLA LEŚNICZYCH

FOTOGRAF JULIAN SIELICKI

Rocznik 1930/31

Rocznik 1930/31

Rocznik 1930/31

Rocznik 1930/31

Rocznik 1930/31

Woj. Jękolity Białowieża dn. 29/X-30r. Modlitwa

Witkasiński

~~Jan~~
D. Jękol

Jękol

M. Fawst

Jękol

Rakiewicz

Jękol

Jękol

Moskora

McSawa

Jękol

Jękol

Jękol

Jękol

Jękol

Rocznik 1931/32

Rocznik 1931/32

Rocznik 1931/32

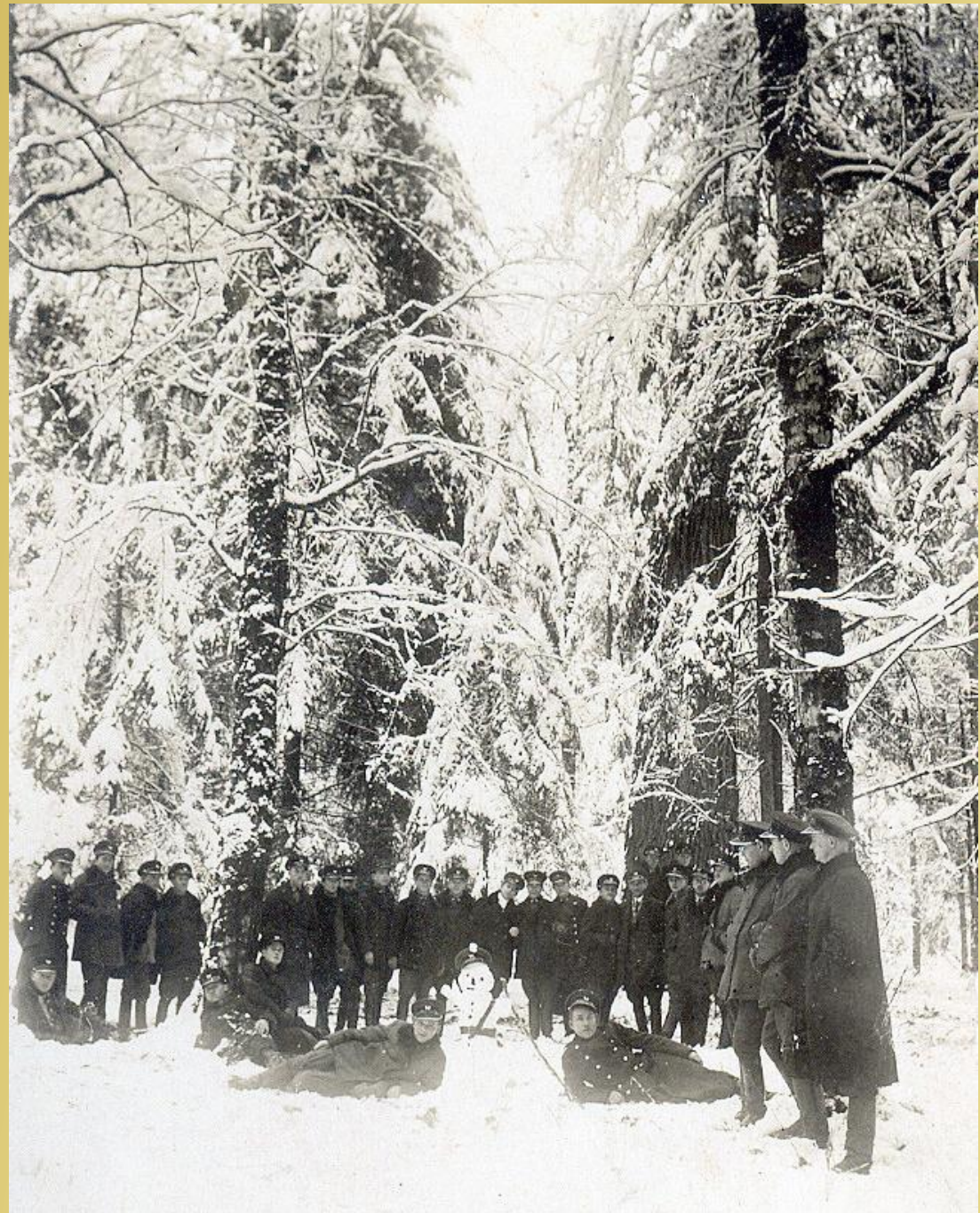

Rząd dolny, profesorowie od lewej: Śliwiński, B. Pałowski, ks J. Dowgwiłło, wizytator Gole, J.J. Karpiński, Czarnecki, Kieturakis.

Rząd środkowy, uczniowie: Czubiński, Młodziński, Justyn Morawski, Szałkowski, Tarandzio, Kwiatkowski, Miklaszewicz, Tyszkiewicz, Kapliński, Minkowski, Zakrzewski, Rusak, Marian Nitta, Mikołaj Trocki.

Rząd górny, uczniowie: Matuszuk, Chudzik, Jan Kidawski, (nieznany), Półjanowski, Dobrowolski, Witalis Kuźmicz, Wacław Stasiewicz, Gajdziński, Dubas

Rocznik 1932/33

Rocznik 1932/33

Rocznik 1932/33

Rocznik 1932/33

Rocznik 1932/33

Rocznik 1933/34

Brak zdjęć

Rocznik 1934/35

Rocznik 1935/36

Rocznik 1935/36

Rocznik 1935/36

Rocznik 1935/36

Rocznik 1935/36

Rocznik 1935/36

Rocznik 1935/36

Rocznik 1935/36

Aleksandra Nesterowice

Białystok 09.10.2009

ul. Mieszka I, 2/1 m 54

15-472 Białystok

Sz.P. Dyrektor
Zespołu Szkół Lesnych
w Białymstoku
ul. Park Dyrekcyjny 1

Prośba

Zwracam się z uprzejmą i gorącą prośbą do Pana Dyrektora w skromnej i miłej sprawie

Otoż mój brat Michał Nesterowicz uczeń Państwowej Szkoły ośmioletniej w Białymstoku urodzony 25.8.1911 syn Konstancji i Eugenii zam. Hanna Wyżyma pow. Koniński na Łotwie w latach 1930 był uczniem naszej szkoły. Zmarł prawie nagle w Białymstoku mając ~ 20 lat dnia 22.01.1932r. Pochowany został na cmentarzu prawosławnym w Białymstoku idąc do kapliczki po lewej stronie kilka metrów dalej. Jest postawiony pomnik z napisem:

brat Michał ksp. nikogo nie ma tu w Polsce oprócz mnie. Ja mam już 83 lat. Obecnie leżę w szpitalu i nie mam nikogo też z rodziny ani rocheistów i mam ostatnie takie wols -prośbę: ~~Proszę~~ ^{Proszę} uczniowie naszej szkoły opiekowali się grobem (nagrobkiem) dawnego, dawnego mojego, poprzez ten raz lub dwa razy do roku (miesiąc i tak) wyżyłali nagrobek i zapalili świecę. Moim nagrobkiem będą opiekować się sędziwi:

Baroko a baroko ohskuj za pozytywne zabalenie
Miech Pana Dyrektora, Nauczycieli, Pracowników Szkoły oraz
wszystkich uczniów Państwa ma w swej Opiece.

Szczęśliwi Boże
A. Nesterowicz

S. P.

NESTEROWICZ
MICHAŁ

ucznię Państwowej Szkoły
Dziesiętniczych w Białowieży
zł. lat 20 zm. 22.01.1932 r.

МИХАИЛ КОНСТАНТИНОВИЧ
НЕСТЕРОВИЧ
МИР ТРАУ В АИДЕ

01/

Podkreślić należy u absolwentów umiłowanie Ojczyzny i umiłowanie zawodu.

Jaki wpływ miała na to Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Białowieży?

Zapewne duży, a świadczyć o tym może właściwe podejście kadry szkolnej nie tylko do przekazania wiedzy, ale też do kształtowania szacunku dla kraju, symboli narodowych, a w głównej mierze dla munduru.

Bardzo proszę nadmienić, że pochowany został w mundurze leśniczego (bo żadnych cywilnych „ciuchów” nie uznawał) ze swoją ulubioną czapką w ręce – prośba syna Adama Ciołkowskiego najpełniej oddaje obraz zapamiętanego Ojca, leśnika.

Anna Kulbacka

Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Białowieży 1929–1936

Z ogromną radością i nieopisanym wzruszeniem „smakowałam” karty i dzieje białowiejskiej szkoły.
Ta książka wiele dla mnie znaczy. Wiem, że słowo dziękuję nie przekada mojej wdzięczności. Mogę jedynie zapewnić, że duch Leśników z Białowieży żyje i odnawia się w następnych pokoleniach.
Z uprzejmymi pozdrowieniami - Krystyna Korowicz

in. Etykieta Toruń, ul. Wąty gen. Sikorskiego 19 | 87-100 Toruń | tel. 56 622 40 81 | www.etr